

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/13/2015
Identifikačné číslo spisu:	8110010537
Dátum vydania rozhodnutia:	24.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8110010537.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Petra Hatalu na verejnom zasadnutí 24. júna 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného H. C. pre pokračovací trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Tr. zák.“) a iné, o dovolaní obvineného, ktoré podal prostredníctvom obhajcu JUDr. Branislava Kahanca, advokáta v Prešove, proti rozsudku Okresného súdu Prešov z 2. mája 2012, sp. zn. 41T 45/2010, takto

rozhodol:

I.

Podľa § 386 Tr. por. z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c Tr. por. rozsudkom Okresného súdu Prešov z 2. mája 2012, sp. zn. 41T 45/2010, a v konaní, ktoré mu predchádzalo

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 257 ods. 4, ods. 5, ods. 7, ods. 8 Tr. por. a v § 333 ods. 3 písm. f/ Tr. por. v neprospech obvineného H. C..

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. prvostupňový rozsudok sa z r u š u j e .

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu Prešov sa p r i k a z u j e , aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II.

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. obvinený H. C., nar. XX. E. XXXX v D., t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Trenčín sa podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

b e r i e d o v ä z b y .

Lehota väzby začína plynúť 24. júna 2015 o 9.45 hod. a vykoná sa v Ústave na výkon väzby Prešov.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Prešov z 2. mája 2012, sp. zn. 41T 45/2010, bol obvinený H. C. uznaný za vinného v bodoch 2/,3/,4/,5/,8/,9/,11/,12/,13/,14/ z pokračovacieho trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák.

V bode 1/ rozsudku, z trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., v bodoch 6/,7/,10/,15/,16/,17/,18/ a 19/ rozsudku z pokračovacieho trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. na skutkovom základe, že

1/

dňa 15. apríla 2003 ako zhotoviteľ uzavrel s manželmi F. a Y. F. ako objednávateľmi Zmluvu o budúcej zmluve, na základe ktorej dňa 28. septembra 2003 v Košiciach uzavreli Zmluvu o dielo, ktorej predmetom bola výstavba rodinného domu METEOR v celkovej cene diela 1 199 200 Sk do 15. decembra 2003. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľia vyplatili zálohu za vykonanie diela v niekoľkých splátkach v celkovej výške 940 829 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ výstavbu zrealizoval iba v hodnote 331 500 Sk a v mesiaci december 2003 na stavbe prestal stavať. Zvyšnú časť zálohy vo výške najmenej 390 829 Sk po odpočítaní ceny strešnej krytiny a plastových okien objednávateľom nevrátil, ale ju použil na nezistený účel, čím uvedeným konaním spôsobil poškodeným F. a Y. F., bytom R., škodu vo výške najmenej 550 000 Sk (18 256,66 €),

2/

v presne nezistený deň v mesiaci júl 2004 v Prešove ako kupujúci uzavrel s predávajúcimi D. M. a jeho manželkou C. M. kúpnu zmluvu, ktorou od nich odkúpil rozostavanú stavbu penziónu s pozemkom zapísanú na LV č. XXXX v k.ú. L., okr. Prešov za kúpnu cenu 2 000 000 Sk, ktorú mal vyplatiť čo najskôr, a to formou hypotekárneho úveru po jeho získaní. Kúpnu cenu však po prevode vlastníctva vkladom na katastri dňa 24. septembra 2004, ani neskôr predávajúcim nevyplatil, napriek tomu kúpenú nehnuteľnosť záložnou zmluvou zo dňa 18. augusta 2005 založil v prospech inej osoby na zabezpečenie úhrady svojich záväzkov voči tejto osobe, čím manželom D. a C. M., bytom D., okr. Prešov, spôsobil škodu vo výške 2 000 000 Sk (66 387,84 €),

3/

dňa 19. novembra 2004 v Prešove ako zhotoviteľ uzavrel s C. A. ako objednávateľkou Zmluvu o dielo, ktorej predmetom bola výstavba rodinného domu DANIEL v celkovej cene diela 2 197 383 Sk do 6 mesiacov od právoplatnosti stavebného povolenia. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľka vyplatila zálohu za vykonanie diela v celkovej výške 600 000 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ výstavbu nezrealizoval v dohodnutom termíne a zálohu objednávateľke nevrátil, ale ju použil na nezistený účel, čím uvedeným konaním spôsobil poškodenej C. Q. rod. A., bytom D., škodu po odrátaní nákladov na administratívne činnosti vo výške najmenej 590 000 Sk (19 584,41 €),

4/

dňa 27. apríla 2005 v Martine ako zhotoviteľ uzavrel s Y. I. ako objednávateľkou Zmluvu o dielo na výstavbu rodinného domu OBJEKTÍV v celkovej cene diela 1 559 999 Sk do 30. novembra 2005. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľka vyplatila zálohu za vykonanie diela v celkovej výške 330 000 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ výstavbu vôbec nezrealizoval, zálohu objednávateľke nevrátil, ale ju použil na nezistený účel, pričom vzhľadom na predchádzajúce nezrealizované stavby a na finančné problémy s financovaním predchádzajúcich stavieb musel už v čase uzavretia zmluvy s objednávateľkou vedieť, že výstavbu v dohodnutej lehote nebude môcť vykonať, čím uvedeným

konaním spôsobil poškodenej Y. I., bytom G., škodu po odpočítaní nákladov na vyhotovenie projektovej dokumentácie vo výške najmenej 280 000 Sk (9 294,30 €),

5/

dňa 15. júna 2005 v Bratislave ako zhotoviteľ uzavrel s Ing. O. K. a T. K. ako objednávateľmi Zmluvu o dielo na rekonštrukciu a dostavbu rekreačnej chaty v celkovej cene diela 1 455 855 Sk do 30. septembra 2005. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľia vyplatili zálohu za vykonanie diela v celkovej výške 870 000 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ výstavbu vôbec nezrealizoval, zálohu objednávateľom nevrátil, ale ju použil na nezistený účel, pričom vzhľadom na predchádzajúce nezrealizované stavby a na finančné problémy s financovaním predchádzajúcich stavieb musel už v čase uzavretia zmluvy s objednávateľmi vedieť, že výstavbu v dohodnutej lehote nebude môcť vykonať, čím uvedeným konaním spôsobil poškodeným Ing. O. K. a T. K., bytom R. (splnomocnenec JUDr. Vladimír Štefek, AK Škultétyho 1, 831 04 Bratislava), škodu vo výške 870 000 Sk (28 878,71 €),

6/

dňa 14. júla 2004 v Prešove ako zhotoviteľ uzavrel s K. R. ako objednávateľkou Zmluvu o dielo, ktorej predmetom bola výstavba rodinného domu DANIEL v celkovej cene diela 2 594 712 Sk do 30. júna 2005. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľka vyplatila zálohu za vykonanie diela v celkovej výške 1 822 756 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ výstavbu nezrealizoval v dohodnutom termíne a rozsahu, postavil len základy a neúplné obvodové múry nad okná, a zvyšok zálohy objednávateľke nevrátil, ale ju použil na nezistený účel, čím uvedeným konaním spôsobil poškodenej K. R., bytom D. (doručovanie na adresu F. G., H.) škodu vo výške najmenej 1 000 000 Sk (33 193,92 €),

7/

v dňoch 11. septembra 2004, 12. decembra 2004 a 13. januára 2005 v Bratislave ako zhotoviteľ uzavrel so spoločnosťou AGRIO, a.s., Kazanská 12, Bratislava, ako investorom, zastúpenou členom predstavenstva Ing. N. R., ako objednávateľom Zmluvy o dielo, ktorých predmetom bola výstavba rodinných domov PELIKÁN A, PELIKÁN B a rodinného dvojdomu pre tretie osoby v Bratislave v k.ú. A. na parcelách č. XXXX/X, XXXX/X, a XXXX/X a v k.ú. H. na parc. č. XXXX/X v celkovej cene diela 5 400 000 Sk do 2. decembra 2004, resp. do 15. mája 2005. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľ vyplatil zálohu za vykonanie diela v celkovej výške 1 180 000 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ výstavbu zrealizoval iba v hodnote 292 600 Sk a v mesiaci júl 2005 na stavbe prestal stavať, v dôsledku čoho investor bol nútený stavby realizovať vo vlastnej réžii a znášať náklady, ktoré mu tým vznikli ako zmluvné penále z omeškania za oneskorenú výstavbu, čím uvedeným konaním spôsobil poškodenému - spoločnosti AGRIO, a.s., Kazanská 12, Bratislava, IČO: 35 752 971, škodu vo výške 887 400 Sk (29 456,28 €),

8/

v dobe od 10. júna 2005 do 27. júla 2005 v Prešove ako objednávateľ na základe jednotlivých objednávok odobral od spoločnosti STAVOS, s.r.o., Michalovce, zastúpenej konateľom Ing. C. G. (adresa G.) betón v celkovej cene 133 873,50 Sk vrátane dopravy, pričom vzhľadom na predchádzajúce finančné problémy s financovaním stavebnej činnosti musel už v čase objednávok a dodávok betónu vedieť, že za dodaný betón nebude môcť zaplatiť, čím uvedeným konaním spôsobil poškodenej STAVOS, s.r.o., Štefánikova 4, Michalovce, IČO: 36 197 149, škodu vo výške 133 873,50 Sk (4 443,79 €),

9/

dňa 28. júla 2005 v Bratislave ako zhotoviteľ uzavrel s Mgr. G. D. ako objednávateľom Zmluvu o dielo, ktorej predmetom bola výstavba rodinného domu DANIEL v celkovej cene diela 1 700 000 Sk do 15.

januára 2006. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľ vyplatil zálohu za vykonanie diela v celkovej výške 408 500 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ výstavbu nezrealizoval v dohodnutom termíne, zálohu objednávateľovi nevrátil, ale ju použil na nezistený účel, pričom vzhľadom na predchádzajúce nezrealizované stavby a na finančné problémy s financovaním predchádzajúcich stavieb musel už čase uzavretia zmluvy s objednávateľom vedieť, že výstavbu v dohodnutej lehote nebude môcť vykonať, čím uvedeným konaním spôsobil poškodenému Mgr. G. D., bytom D. (doručovanie R.), škodu vo výške 408 500 Sk (13 559,72 €),

10/

dňa 31. októbra 2003 v Prešove ako zhotoviteľ uzavrel s F. Q. ako objednávateľom Zmluvu o dielo, ktorej predmetom bola výstavba rodinného domu SAMUEL v celkovej cene diela 2 020 846 Sk do 31. októbra 2004. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľ vyplatil zálohu za vykonanie diela v niekoľkých splátkach v celkovej výške 2 250 000 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ výstavbu zrealizoval iba v hodnote 1 864 000 Sk a v mesiaci august 2005 na stavbe prestal stavať. Zvyšnú časť zálohy vo výške 386 000 Sk objednávateľovi nevrátil, ale ju použil na nezistený účel, čím uvedeným konaním spôsobil poškodenému F. Q., bytom A., okr. Prešov, škodu vo výške 386 000 Sk (12 812,86 €),

11/

dňa 9. augusta 2005 v Martine ako zhotoviteľ uzavrel s manželmi MUDr. C. R. a MUDr. G. R. ako objednávateľmi zmluvu o uzavretí budúcej zmluvy, ktorej predmetom bolo uzavretie Zmluvy o dielo na výstavbu základov rodinného domu TURIEC 1 do 15. novembra 2005 v celkovej cene diela 2 356 592 Sk s presnou špecifikáciou prác a doby výstavby. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľia vyplatili zálohu za vykonanie diela v celkovej výške 236 000 Sk, napriek tomu však Zmluva o dielo uzavretá nebola ani po výzve objednávateľov, obvinený ako zhotoviteľ výstavbu vôbec nezrealizoval, zálohu objednávateľom nevrátil, ale ju použil na nezistený účel, pričom vzhľadom na predchádzajúce nezrealizované stavby a na finančné problémy s financovaním predchádzajúcich stavieb musel už v čase uzavretia zmluvy s objednávateľmi vedieť, že výstavbu v dohodnutej lehote nebude môcť vykonať, čím uvedeným konaním spôsobil poškodeným MUDr. C. R. a MUDr. G. R., bytom G., škodu vo výške 236 000 Sk (7 833,76 €),

12/

dňa 23. augusta 2005 v Bratislave ako zhotoviteľ uzavrel s H. E. ako objednávateľom Zmluvu o dielo, ktorej predmetom bola výstavba rodinného domu METEOR v celkovej cene diela 2 034 294 Sk do 5 mesiacov od právoplatnosti stavebného povolenia. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľ vyplatil zálohu za vykonanie diela v celkovej výške 712 004 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ výstavbu nezrealizoval v dohodnutom termíne a zálohu objednávateľovi nevrátil ani po odstúpení od zmluvy 13. septembra 2005, ale ju použil na nezistený účel, pričom vzhľadom na predchádzajúce nezrealizované stavby a na finančné problémy s financovaním predchádzajúcich stavieb musel už v čase uzavretia zmluvy s objednávateľom vedieť, že výstavbu v dohodnutej lehote nebude môcť vykonať, čím uvedeným konaním spôsobil poškodenému H. E., bytom G., škodu vo výške 712 003 Sk (23 634,17 €),

13/

dňa 24. augusta 2005 v Bratislave ako zhotoviteľ uzavrel s C. H. a Y. H. ako objednávateľmi Zmluvu o dielo, ktorej predmetom bola výstavba rodinného domu DANIELA v celkovej cene diela 1 519 584 Sk do 24. júna 2006. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľia vyplatili zálohu za vykonanie diela v celkovej výške 152 000 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ výstavbu vôbec nezrealizoval, zálohu objednávateľom nevrátil ani po tom, čo objednávateľia od zmluvy písomne odstúpili dňa 8. septembra 2005, ale ju použil na nezistený účel, pričom vzhľadom na predchádzajúce nezrealizované stavby a na finančné problémy s financovaním predchádzajúcich stavieb musel už v čase uzavretia zmluvy s objednávateľmi vedieť, že výstavbu v dohodnutej lehote nebude môcť vykonať, čím uvedeným konaním spôsobil poškodeným C. E., bytom R. a Y. E., bytom G., Česká republika, škodu vo výške 152 000 Sk (5 045,48 €),

14/

dňa 24. augusta 2005 v Bratislave ako zhotoviteľ uzavrel s H. Q. a Y. Q. ako objednávateľmi Zmluvu o dielo, ktorej predmetom bola výstavba rodinného domu DANIELA v celkovej cene diela 1 473 584 Sk do 24. júna 2006. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľia vyplatili zálohu za vykonanie diela v celkovej

výške 148 000 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ výstavbu vôbec nezrealizoval, zálohu objednávateľom nevrátil ani po tom, čo objednávateľia od zmluvy písomne odstúpili dňa 8. septembra 2005, ale ju použil na nezistený účel, pričom vzhľadom na predchádzajúce nezrealizované stavby a na finančné problémy s financovaním predchádzajúcich stavieb musel už v čase uzavretia zmluvy s objednávateľmi vedieť, že výstavbu v dohodnutej lehote nebude môcť vykonať, čím uvedeným konaním spôsobil poškodeným H. Q. a Y. Q., bytom G., Česká republika (splnomocnená zástupkyňa Y. H.), škodu vo výške 148 000 Sk (4 912,70 €).

15/

dňa 1. júna 2004 vo Zvolene ako zhotoviteľ uzavrel s G. R. ako objednávateľom Zmluvu o dielo, ktorej predmetom bola výstavba rodinného domu METEOR v celkovej cene diela 1 133 464 Sk do 30. novembra 2004 s neskorším posunom tohto dátumu na 31. augusta 2005 a úpravou ceny vo výške 1 233 464 Sk. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľ vyplatil zálohu za vykonanie diela v celkovej výške 424 000 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ výstavbu zrealizoval iba v hodnote 83 133 Sk a v mesiaci august 2005 na stavbe prestal stavať. Zvyšnú časť zálohy vo výške 340 867 Sk objednávateľovi nevrátil, ale ju použil na nezistený účel, čím uvedeným konaním spôsobil poškodenému G. R., bytom G., okr. Zvolen, škodu vo výške 340 867 Sk (11 314,71 €),

16/

dňa 16. mája 2005 v Prešove ako zhotoviteľ uzavrel s Mgr. F. K. ako objednávateľkou Zmluvu o dielo, ktorej predmetom bola výstavba rodinného domu METEOR BRILANT v celkovej cene diela 1 874 176 Sk do 12. septembra 2005. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľka vyplatila zálohu za vykonanie diela v celkovej výške 1 800 000 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ výstavbu zrealizoval iba v hodnote maximálne 700 000 Sk v dohodnutom termíne a zvyšnú časť zálohy vo výške najmenej 1 100 000 Sk objednávateľke ani po odstúpení od zmluvy dňa 14. septembra 2005 nevrátil, ale ju použil na nezistený účel, čím uvedeným konaním spôsobil poškodenej Mgr. F. K., t. č. E., bytom D., škodu vo výške najmenej 1 100 000 Sk (36 513,31 €),

17/

dňa 22. júna 2005 v Prešove ako zhotoviteľ uzavrel s Mgr. G. C. ako objednávateľkou Zmluvu o dielo, ktorej predmetom bola výstavba rekreačnej chaty METEOR v celkovej cene diela 1 373 560 Sk do 30. septembra 2005. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľka vyplatila zálohu za vykonanie diela v celkovej výške 1 224 000 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ výstavbu zrealizoval iba v hodnote max. 450 000 Sk v dohodnutom termíne, v auguste 2005 na stavbe prestal stavať a zvyšnú časť zálohy vo výške najmenej 774 000 Sk objednávateľke nevrátil, ale ju použil na nezistený účel, čím uvedeným konaním spôsobil poškodenej Mgr. G. C., bytom G., škodu vo výške najmenej 774 000 Sk (25 692,09 €),

18/

dňa 27. júna 2005 v Trenčíne ako zhotoviteľ uzavrel s manželmi Ing. C. L. a MUDr. K. L. ako objednávateľmi Zmluvu o dielo, ktorej predmetom bola rekonštrukcia a prístavba rodinného domu v F. na V. ulici č. X v celkovej cene diela 4 078 732 Sk do 30. novembra 2005. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľia vyplatili zálohu za vykonanie diela v celkovej výške 1 000 000 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ práce zrealizoval iba v hodnote 200 000 Sk a v mesiaci september 2005 na stavbe prestal pracovať. Zvyšnú časť zálohy vo výške 800 000 Sk objednávateľom nevrátil ani po odstúpení od zmluvy 30. septembra 2005, ale ju použil na nezistený účel, čím uvedeným konaním spôsobil poškodeným Ing. C. L. a MUDr. K. L., bytom F., škodu vo výške 800 000 Sk (26 555,14 €),

19/

dňa 20. októbra 2004 v Žiline ako zhotoviteľ uzavrel s G. L. ako objednávateľom Zmluvu o dielo na výstavbu rodinného domu MARIÁN v celkovej cene diela 1 860 000 Sk do 30. novembra 2005. Podľa tejto zmluvy mu objednávateľ vyplatil zálohu za vykonanie diela v celkovej výške 1 236 900 Sk, napriek tomu však obvinený ako zhotoviteľ okrem vybavenia stavebného povolenia a vyhotovenia projektovej dokumentácie výstavbu vôbec nezrealizoval, zálohu objednávateľovi nevrátil, ale ju použil na nezistený

účel, čím uvedeným konaním spôsobil poškodenému G. L., bytom Q., prechodne F., škodu vo výške najmenej 1 214 900 Sk (40 327,30 €),

čím spôsobil celkovú škodu vo výške najmenej 12 583 543,50 Sk (417 697,12 €), z toho trestnou činnosťou kvalifikovanou ako podvod škodu vo výške najmenej 5 530 376,50 Sk (183 574,87 €) a trestnou činnosťou kvalifikovanou ako sprenevera škodu vo výške najmenej 7 053 167 Sk (234 122,25 €).

Podľa § 250 ods. 5 Tr. zák., v spojení s § 35 ods. 2 Tr. por. (správne má byť Tr. zák.), § 40 ods. 1 Tr. por. (správne má byť Tr. zák.) mu súd uložil trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov.

Podľa § 39 ods. 2a Tr. zák. (správne má byť § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák.), ho pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do I. nápravnovychovnej skupiny.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. zaviazal súd obvineného povinnosťou nahradiť poškodeným F. Q., bytom A. škodu vo výške 12 812,86 €, Mgr. G. C., bytom G. škodu vo výške 25 692,09 €, H. E., bytom G. škodu vo výške 23 634,17 €, STAVOS ,s.r.o., so sídlom Štefánikova č. 4, Michalovce škodu vo výške 4 443,79 €, Y. I., bytom G. škodu vo výške 9 294,30 €, O. K. a T. K., obaja bytom R. škodu vo výške 23 567,68 €, K. R., bytom D. škodu vo výške 29 805,92 € a G. D., bytom D. škodu vo výške 13 559,72 €.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodených D. M. a C. M., oboch bytom L., C. Q., bytom D., spoločnosť AGRIO, a.s., so sídlom Kazanská č. 12, Bratislava, MUDr. C. R. a MUDr. G. R., oboch bytom G., C. E., bytom R., Y. E., bytom G., Česká republika, H. Q. a Y. Q., oboch bytom G., Česká republika, G. R., bytom G., Mgr. F. K., bytom D., Ing. C. L. a MUDr. K. L., oboch bytom F. a G. L., bytom Q. odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Obvinený H. C. podal písomným podaním z 1. apríla 2014, prostredníctvom obhajcu, proti rozsudku Okresného súdu Prešov z 2. mája 2012, sp. zn. 41T 45/2010, dovolanie.

V dovolaní poukázal na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Trestného poriadku. Obvinený uviedol, že sa dňa 22. februára 2012 zúčastnil hlavného pojednávania, kde sa priznal k spáchaniu skutkov, namietal však ich právnu kvalifikáciu. Uviedol, že skutky mali byť kvalifikované ako jeden pokračovací trestný čin sprenevery. Keďže mal obvinený zdravotné problémy, požiadal, aby sa ďalšie hlavné pojednávanie, odročené na deň 2. mája 2012, konalo v jeho neprítomnosti, ale za prítomnosti jeho obhajcu. Napriek tomu, že obhajca vedel, že obvinený namietal právnu kvalifikáciu skutkov, sa po vyhlásení rozsudku, vzdal práva podať odvolanie proti výroku o vine a výroku o náhrade škody. Proti výroku o treste si obhajca ponechal lehotu na podanie odvolania. Po komunikácii s obhajcom, tento obvinenému C. oznámil, že podal formálne odvolanie, ktoré bude potrebné po doručení rozsudku doplniť o dôvody. Dňa 4. júla 2012 bol rozsudok obvinenému doručený. Obvinený C. urgoval obhajcu na zaslanie odvolania. Dňa 12. júla 2012 mu obhajca e-mailom poslal odvolanie, ktoré mu obvinený zaslal obratom späť v domnienke, že odvolanie bolo riadne a včas podané a išlo len o jeho doplnenie. Obhajca však odvolanie nepodal. Na nečinnosť obhajcu obvinený podal podnet na disciplinárne stíhanie.

Obvinený C. je toho názoru, že nečinnosťou jeho obhajcu a postupom súdu prvého stupňa, bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. Týmto konaním mu obhajca odňal právo na spravodlivý súdny proces, na dvojinstančnosť konania a v neposlednom rade aj na ďalšie právne možnosti domáhať sa zmeny právoplatného rozhodnutia. Obvinený ďalej v dovolaní uviedol, že Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky zaslal 16. októbra 2013 mimoriadne dovolanie, pričom poukázal na dôvody v ňom uvedené.

Dovolanie obvinený doplnil 24. marca 2015 s prílohou str. 11 a 12 rozhodnutia Okresného súdu Prešov o obnove konania (1Tos 29/2014).

Ďalším podaním z 28. apríla 2015 zaslal obvinený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doplnenie dovolania, ku ktorému pripojil oznámenie právoplatného rozhodnutia Disciplinárneho senátu Slovenskej advokátskej komory z 8. apríla 2015 o disciplinárnom opatrení - peňažnej pokute, ktorá bola uložená JUDr. Jozefovi Tomkovi, advokátovi obvineného.

Dňa 8. júna 2015 obvinený doplnil dovolanie, v ktorom okrem iného uviedol, že podnikal ako fyzická osoba (výstavba malometrážnych domov). Finančné prostriedky prijaté ako zálohu vždy riadne zaúčtoval do majetku firmy, a preto nemohli byť predmetom podvodného konania. Ďalej pripojil zoznam domov, ktoré na Slovensku zrealizoval. Podľa názoru obvineného právna kvalifikácia skutku má odborný charakter a od obvineného nebolo možné spravodlivo očakávať, že ju bude vedieť správne vyhodnotiť, aj v súvislosti s tým, že mu jeho právny zástupca uvedené skutočnosti dôkladne nevysvetlil a následne ani nepodal odvolanie.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil rozsudkom, že rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 41T 45/2010, z 2. mája 2012 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech obvineného H. C.. Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. žiadal zrušiť rozsudok Okresného súdu Prešov a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázať tomuto súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa 28. apríla 2014 písomne vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Prešov. Podľa jeho názoru rozsudok okresného súdu je vydaný v súlade so zákonom. Súd sa v pôvodnom konaní riadne vysporiadal s otázkami právnej kvalifikácie. Obvinený C. vyhlásil na hlavnom pojednávaní, že je vinný zo všetkých skutkov uvedených v obžalobe a súd toto jeho vyhlásenie prijal. Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., prokurátor poukázal na to, že je predovšetkým záležitosťou dôvery medzi obhajcom a obvineným, aby obhajoba obvineného bola vykonávaná riadne. Aj v prípade porušenia povinností obhajcom toto porušenie nemôže byť na ujmu rozhodnutia súdu, a teda nemôže zakladať dôvod dovolania. Podľa názoru prokurátora právo obvineného na obhajobu nebolo v priebehu celého procesu v tejto veci porušené spôsobom zakladajúcim dôvod na podanie dovolania. V tejto súvislosti prokurátor dal do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 Tdo 77/2012. V rámci posudzovania dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., súd skúma, či skutok ustálený súdom v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Tr. zák. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Prokurátor je toho názoru, že skutky pod bodmi 1/-19/ súd náležite právne kvalifikoval. Časť skutkov kvalifikoval ako podvodné konanie obvineného a časť ako konanie spočívajúce v sprenevere finančných prostriedkov prevzatých obvineným od jednotlivých poškodených. Predovšetkým prokurátor poukázal na ustanovenie § 369 ods. 2 Tr. por., v zmysle ktorého obvinený môže podať dovolanie vo svoj prospech proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa. V tejto veci napadnutý rozsudok nadobudol právoplatnosť už v prvostupňovom konaní, preto dovolanie proti napadnutému rozsudku nie je prípustné. Podľa názoru prokurátora pri danom rozsahu trestnej činnosti (19 poškodených, spôsobenie škody prevyšujúcej 12 miliónov Sk, resp. 417 tisíc €) pri použitej právnej kvalifikácii konania obvineného (trestná sadzba 5 - 12 rokov pri najprísnejšom trestnom čine), použitie zmierňovacieho ustanovenia, by neprichádzalo do úvahy uloženie miernejšieho trestu. Ak by aj konanie obvineného bolo posúdené len ako trestný čin sprenevery podľa § 248 Trestného zákona, ako sa domáhal obvinený, neprichádzalo by do úvahy uloženie ešte miernejšieho trestu, a teda zásadne by to neovplyvnilo postavenie obvineného, ako to má na mysli ustanovenie § 371 ods. 5 Tr. por.

Z uvedených dôvodov prokurátor navrhol zamietnuť dovolanie podľa § 392 ods. 1 Tr. por., prípadne dovolanie odmietnuť podľa § 382 ods. 1 písm. c/, resp. písm. f/ Tr. por.

K dovolaniu sa vyjadrili jednotliví poškodení, ktorí považujú rozsudok súdu prvého stupňa za vecne správny a spôsobenú škodu žiadali uhradiť.

K bodu I. rozsudku:

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby, okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku, ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, alebo urobil vyhlásenie podľa ods. 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c/, písm. d/, písm. f/, písm. g/ a písm. h/ a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/.

Na základe vyššie citovaných ustanovení Trestného poriadku, obvinený C. je oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), pre podanie dovolania len z dôvodu dovolania uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku (proti prvostupňovému rozsudku nepodal odvolanie a vzhľadom na prijaté vyhlásenie sa vzdal práva odvolanie podať), preto sa dovolací súd dôvodmi dovolania v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku v dovolacom konaní nezaoberal.

Dovolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie podal obvinený v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. prostredníctvom svojho obhajcu.

Dovolací súd prerokoval dovolanie na verejnom zasadnutí a v zmysle § 384 ods. 1 Tr. por., preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku uplatňované obvineným v dovolaní a zistil, že zákon bol porušený napadnutým rozsudkom v neprospech obvineného H. C. z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z predloženého spisu zistil, že obvinený H. C. na hlavnom pojednávaní 22. februára 2012 (č.l. 1501-1503), po poučení predsedom senátu podľa § 257 ods. 1 až ods. 8 Trestného poriadku vyhlásil, že sa cíti byť vinný z každého jedného skutku uvedeného v obžalobe. Nesúhlasil však s právnou kvalifikáciou. Aj obhajca obvineného na hlavnom pojednávaní uviedol v mene svojho klienta, že čo sa týka skutkových zistení, nemajú námietky, ale namietajú právnú kvalifikáciu skutkov. Na základe týchto prednesov, predseda senátu ďalej postupoval podľa § 333 ods. 3 Trestného poriadku. Obvinený C. na všetky položené otázky, vrátane tej, ktorá je uvedená pod písm. f/, či rozumie právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu, odpovedal kladne - „áno“. Následne súd postupom podľa § 257 ods. 7, ods. 8 Trestného poriadku vyhlásenie obvineného prijal. Hlavné pojednávanie bolo odročené na 2. mája 2012, ktorého sa obvinený nezúčastnil, pričom súd požiadal, aby konal v jeho neprítomnosti, ale za prítomnosti jeho obhajcu (č.l. 1503). Na hlavnom pojednávaní 2. mája 2012 (č.l. 1519 - 1529) bol vyhlásený rozsudok. Obhajca obvineného sa vzdal práva podať odvolanie proti výroku o vine a náhrade škody.

Proti výroku o treste si obhajca ponechal lehotu na podanie odvolania. V ustanovenej lehote (15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia) však nepodal odvolanie ani proti výroku o treste.

Z ustanovenia § 257 ods. 2 Trestného poriadku vyplýva, že predseda senátu súčasne obžalovaného poučí o následkoch vyhlásenia podľa odseku 1 písm. b/ alebo c/, a to v rozsahu podľa odsekov 5 a 8.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku, ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, alebo urobil vyhlásenie podľa ods. 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c/, písm. d/, písm. f/, písm. g/ a písm. h/ a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/.

Pri skúmaní obsahu predloženého spisového materiálu a najmä zápisnice o hlavnom pojednávaní z 22. februára 2015 dovolací súd zistil, že predseda senátu konštatoval, že obžalovaného poučil podľa § 257 ods. 1 až ods. 8 Trestného poriadku, avšak je nepreskúmateľné, vzhľadom na následné vyjadrenia obvineného i jeho obhajcu a napokon i prokurátora vo vzťahu k opravnému prostriedku, aké a v akom rozsahu bolo obvinenému poučenie dané.

Ako vyplýva z vyššie citovaných ustanovení Trestného poriadku, vyhlásenie obvineného v zmysle ods. 1, ods. 4 § 257 má za následok, že vo veci sa nebude vykonávať dokazovanie v rozsahu v akom sa obžalovaný priznal k spáchaniu skutku a bude sa vykonávať len vo vzťahu k výroku o treste, náhrade škody alebo ochranného opatrenia a že súdom prijaté vyhlásenie je neodvolateľné a nenapadnuteľné odvolaním, ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/.

Obvinený C. síce priznal spáchanie žalovaných skutkov, ale namietal ich právnu kvalifikáciu. Obvinený teda buď nepochopil poučenie dané predsedom senátu, keďže obhajca sa v jeho mene vyjadril na následnom hlavnom pojednávaní, že sa vzdáva práva podať odvolanie proti výroku o vine (ak by poučení porozumel, vedel by, že sa proti výroku o vine nemá vzdať akého oprávnenia, pretože takéto právo nemá), alebo sa nejednalo z jeho strany o doznávajúce sa vyjadrenie v zmysle § 257 ods. 1 alebo ods. 4 Trestného poriadku, žiadal, aby sa dokazovalo vo vzťahu k právnomu posúdeniu jeho konania. Za takejto situácie potom neboli splnené zákonné podmienky pre prijatie vyhlásenia obvineného postupom podľa § 257 ods. 7, ods. 8 Trestného poriadku. Túto okolnosť však mal predseda senátu na hlavnom pojednávaní vylúchom obvineného objasniť.

Obvinený C. na hlavnom pojednávaní urobil okrem iného aj vyhlásenie podľa § 333 ods. 3 písm. f/ Trestného poriadku, že rozumie právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu (na položenú otázku odpovedal: áno). Na č.l. 1502 obvinený uviedol, „...čo sa týka skutkov, uvedených v obžalobe, tak cítim sa vinným z každého jedného skutku, ktorý je v tejto obžalobe uvedený. Nesúhlasím však s právnou kvalifikáciou, ktorá je uvedená v obžalobe“.

Obhajca obvineného počas celého konania na súde, aj v záverečnej reči na č. l. 1521 - 1522 na základe podnetu obvineného namietal nesprávnu právnu kvalifikáciu a navrhol skutky posúdiť ako trestný čin sprenevery.

Obe tieto vyjadrenia obvineného sú v rozpore, minimálne sú nejasné, nezrozumiteľné, a preto dovolacím súdom nepreskúmateľné.

Otázky podľa § 333 ods. 3 Trestného poriadku sú zákonom stanovené v určitom poradí a odpovede na ne vyjadrujú logický postup úvah súdu. V praxi to znamená, že súd pokračuje ďalej, len ak je odpoveď na otázku kladná. Podľa názoru dovolacieho súdu zisťovanie skutočností podľa uvedených ustanovení zákona sa nemôže obmedziť len na polozenie zákonom predpísanej otázky, ale s prihliadnutím na osobu obvineného spravidla bude treba obsah týchto otázok aj vysvetliť. Má to značný význam aj pre vnútornú istotu súdu, a tým aj pre jeho ďalší postup, vrátane toho, že v priznanom rozsahu obvinený nemôže proti rozsudku podať odvolanie.

Samotná zákonná formulácia ust. § 333 ods. 1 písm. f/ Trestného poriadku v tomto smere nie je jasná, pretože obvinený môže síce rozumieť právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu, ale nesúhlasí s ňou. Vzhľadom na skutočnosť, že obvinený v priebehu celého konania namietal právnu kvalifikáciu svojho konania, nemal sa súd uspokojiť s kladnou odpoveďou obvineného na otázku uvedenou pod písm. f/, ale

v tomto smere mal jeho vyjadrenie k právnej kvalifikácii žalovaného skutku, s ohľadom na odpoveď na túto otázku § 333 ods. 3 objasniť a až následne vyhodnotiť, či sú splnené podmienky pre prijatie vyhlásenia obvineného postupom podľa § 257 ods. 7, ods. 8 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že hlavné pojednávanie je najdôležitejším štádiom trestného stíhania v konaní pred súdom, pretože sa v ňom rozhoduje o vine a treste obvineného naplňuje sa tým konkrétne zmysel a účel trestného konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že tak sudca všeobecného súdu ako aj prokurátor a obhajca, sú osoby znále práva a je ich profesijnou povinnosťou zákon poznať a aj ho správne aplikovať. V danej veci nesprávne postupoval predseda senátu na hlavnom pojednávaní pri poučení obvineného a následnom kladení otázok podľa § 333 Tr. por. Predseda senátu zistil stanovisko prokurátora, poškodených a navyše aj obhajcu a vyhlásenie obvineného, že je vinný, prijal (§ 257 ods. 7 Tr. por.). Následne vyhlásil uznesenie aj podľa § 257 ods. 8 Tr. por., že dokazovanie v rozsahu, v akom obvinený priznal spáchanie skutkov, sa nevykoná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky upozorňuje aj na nepozornosť predsedu senátu, keď vo výroku o treste napadnutého rozsudku niekoľkokrát cituje neexistujúce ustanovenia Tr. por. (§ 35 ods. 2, § 40 ods. 1) namiesto ustanovení Tr. zák. Ustanovenie Tr. zák., ktorým bol obvinený zaradený do výkonu trestu odňatia slobody taktiež nebol citovaný správne, v súlade so zákonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, vzhľadom na uvedené konštatuje, že dôvod dovolania v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku bol naplnený.

Zistenie dovolacieho súdu, že v konaní pred prvostupňovým súdom bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, malo za následok zrušenie chybného rozhodnutia a vrátenie veci okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K bodu II. rozsudku:

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Z obsahu predloženého spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že obvinený H. C. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody na základe súdneho rozhodnutia, ktoré bolo v tomto konaní zrušené. U obvineného bol okresným súdom nariadený výkon trestu 11. októbra 2012, na základe príkazu z 12. októbra 2012. Dodaný do výkonu trestu bol dňa 22. októbra 2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku skúmal, či existuje ďalší dôvod na obmedzenie osobnej slobody obvineného H. C. vo forme väzby.

Obvinený H. C. je dôvodne podozrivý zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe, k spáchaniu ktorých sa priznal, namietal len ich právnu kvalifikáciu. Žalovanú majetkovú trestnú činnosť mal páchať v období od apríla 2003 do augusta 2005, teda po dobu dvoch rokov a mal ňou spôsobiť škodu v celkovej sume 417 697,12 €.

Z odpisu registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vyplýva, že obvinený C. sa už do rozporu so zákonom dostal aj pre inú majetkovú trestnú činnosť, preto existuje dôvodná obava, že v prípade prepustenia obvineného na slobodu by mohol pokračovať v páchaní v trestnej činnosti, hlavne majetkového charakteru. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol, že podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. vzal obvineného H. C. do väzby, ktorú bude vykonávať v Ústave na výkon väzby v Prešove.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.